

войници и българскитѣ опълченци въ Шипченския проходъ презъ 1877 година.

Народенъ църковенъ съборъ въ Цариградъ

На Босфора, близо до Цариградъ, се намира селото Орта-Кьой. Въ единъ широкъ домъ на това село, върху брѣга, презъ 1872 заседавалъ първиятъ български църковенъ съборъ.

Въ събора присѣдствували 6 владци и 36 народни представители отъ градоветѣ въ България. Българитѣ следъ 40 годишна борба съ гръцкия патриархъ най-после получили отъ султана позволение да си иматъ единъ свой народенъ владика за глава на българската църква. Сега на събора се свикали всички да избератъ такъвъ владика за пръвъ, като му дадатъ титла *екзархъ*.

Въ събора, като мислили да избератъ най-достойниятъ българинъ за екзархъ, посочили трима души, та между тѣхъ да се избере единъ. Посоченитѣ владци били: Иларионъ Макариополски, Иларионъ Ловчански, и Антимъ Видински. Най-прочутъ между тѣхъ билъ Иларионъ Макариополски, защото той най-много работилъ, самоотвержено се борилъ за самостоятелна българска църква и билъ познатъ на всички българи. Но преди да го избератъ, нашитѣ мъдри и опитни дѣди рекли да се допитатъ до турския министъръ, какво ще имъ каже. Министърътъ Али-паша казалъ, че Иларионъ, наистина, е най-голѣмъ борецъ, но той е много зле съ патриарха, та не ще могатъ да живѣятъ заедно. По-добре е да избератъ другъ, който да е по-младъ и да може да се помири съ гръцкия патриархъ. Като чули тѣзи думи, съборянитѣ разсѣдили и избрали за екзархъ *Антима*, който билъ митрополитъ въ Видинъ.